ΛΕΞΙΚΟ ΦΩΝΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ & ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΠΗ ΧΕΛΙΔΟΝΗ[1], ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α. ΣΠΑΝΤΙΔΕΑΣ[2], ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΓΚΕΛΗΣ[3]
[1]Λογοθεραπεύτρια, [2]Λογοθεραπευτής, [3]Ωτορινολαρυγγολόγος

Σε κάθε τεύχος της εφημερίδας θα αναγράφεται αριθμός λημμάτων του λεξικού. Μόλις ολοκληρωθεί η συγγραφή θα κυκλοφορήσει και ως βιβλίο το λεξικό.

Αλλεργική ρινίτιδα (Allergic Rhinitis): Φλεγμονή του ρινικού βλεννογόνου που συνοδεύεται από ρινική συμφόρηση, φταρνίσματα, καταρροή και κνησμό της μύτης. Η συχνότητα της αλλεργικής ρινίτιδας στους τραγουδιστές είναι πολύ υψηλή. Η αλλεργία, εκτός από τη μύτη, μπορεί να προκαλέσει συμπτώματα και από τους οφθαλμούς (αλλεργική επιπεφυκίτιδα), το λάρυγγα (αλλεργική λαρυγγίτιδα), τους βρόγχους (αλλεργικό άσθμα), τα μέσα ώτα (αλλεργική καθ' υποτροπήν μέση ωτίτιδα), τους παραρρίνιους κόλπους (αλλεργική ρινοκολπίτιδα). Η αλλεργική ρινίτιδα μπορεί να επηρεάσει τη φωνητική απόδοση των τραγουδιστών και να οδηγήσει στην πρόκληση βλαβών στις φωνητικές χορδές, αφού ο τραγουδιστής προσπαθεί να τραγουδήσει με φωνητικές χορδές που έχουν αλλεργικό οίδημα. Εκτός από την χορήγηση κλασικών αντιαλλεργικών φαρμάκων, που ανακουφίζουν προσωρινά τα συμπτώματα της αλλεργίας, συνιστάται η απευαισθητοποίηση των αλλεργικών τραγουδιστών με την χορήγηση υπογλωσσίων σταγόνων εκχυλισμάτων αλλεργιογόνων στα οποία οφείλεται η αλλεργία. Η διάγνωση και ανακάλυψη των αλλεργιογόνων που προκαλούν τα αλλεργικά συμπτώματα γίνεται με τις ενδοεπιδερμικές δοκιμασίες και με ειδικές εξετάσεις αίματος (δοκιμασίες RAST).

Abdul-Latif Hamdan, et al. The Use of a Screening Questionnaire to Determine the Incidence of Allergic Rhinitis in Singers With Dysphonia. Arch Otolaryngol Head Neck Surg 2006; 132:547-549.

Καρκίνος του λάρυγγα, προχωρημένος (Advanced Laryngeal Cancer): Καρκίνος σταδίου T3 με ακινησία της μιας φωνητικής χορδής. Στο στάδιο T4 ο καρκίνος έχει διεισδύσει στο θυρεοειδή χόνδρο. Για τον προχωρημένο καρκίνο του λάρυγγα εξακολουθεί να υφίσταται διαφωνία μεταξύ της άποψης των μερικών/υφολικών χειρουργικών διαδικασιών, οι οποίες είναι μεν πιο αποτελεσματικές, αλλά θυσιάζονται τμήματα του λάρυγγα και των πρωτοκόλλων ακτινοθεραπείας/χημειοθεραπείας, με τα οποία διατηρείται ο λάρυγγας και οι λειτουργίες του ακόμη κι όταν απαιτείται ριζική χειρουργική για διάσωση του ασθενούς. Η επιλογή της θεραπείας των ασθενών θα πρέπει να γίνεται επί εξατομικευμένης βάσης, βάσει των χαρακτηριστικών του όγκου, τις προσδοκίες των ασθενών, τις κλινικές απόψεις και την εμπειρία της χειρουργικής ογκολογικής ομάδας στις υπάρχουσες θεραπευτικές στρατηγικές, προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα ογκολογικά αποτελέσματα σε σχέση με τη διατήρηση της μορφής και λειτουργίας του λάρυγγα, όταν τούτο είναι δυνατόν.

Dias FL, Lima RA, Kligerman J, Cernea CR. Therapeutic options in advanced laryngeal cancer: an overview. ORL J Otorhinolaryngol Relat Spec 2005; 67(6):311-318.

Κύμα του βλεννογόνου ή βλεννογονικό κύμα (mucosal wave): βλ. στροβοσκόπηση.

Ξηροστομία (Xerostomia): Η ξηρότητα του βλεννογόνου του στόματος που μπορεί να προκαλείται λόγω δυσλειτουργίας των σιελογόνων αδένων, όπως στη νόσο του Sjögren ή μετά από ακτινοβολίες της κεφαλής και του τραχήλου, λήψη ψυχοφαρμάκων ή άλλων φαρμάκων που έχουν ως παρενέργεια την ξηροστομία κ.λπ. Όπως αποδείχτηκε και πειραματικά, η ξηροστομία μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της φωνής. Η δυσφωνία που προκαλείται στις περιπτώσεις ξηροστομίας μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη χρησιμοποίηση τεχνητού σιέλου (Xerotin spray), οπότε οι φωνητικές χορδές επιστρώνονται με τον τεχνητό σίελο και αποφεύγεται η ξηρή τριβή τους, που τελικά οδηγεί σε βλάβη τους.

Jong-Lyel Roh, et al. The Effect of Acute Xerostomia on Vocal Function. Arch Otolaryngol Head Neck Surg 2006; 132:542-546.

Οξέα και ένζυμα (Acid and Enzymes): Χημικές ουσίες που βοηθούν την πέψη των τροφών. Αυξημένα επίπεδα γαστρικού οξέος μπορεί να προκαλέσουν γαστρικό έλκος, οπισθοστερνικό καύσο και οισοφαγίτιδα.

Σπαστική δυσφωνία των απαγωγών (Abductor Spasmodic Dysphonia): Σπασμοί των μυών που ανοίγουν τις φωνητικές χορδές και διακόπτουν το λόγο, προκαλώντας άηχες ή αναπνευστικές διακοπές της φωνής.

Σπαστική δυσφωνία των προσαγωγών (Adductor Spasmodic Dysphonia): Σπασμοί των μυών που κλείνουν τις φωνητικές χορδές και διακόπτουν το λόγο. Η βοτουλινική τοξίνη είναι αποδεκτή θεραπεία της σπαστικής δυσφωνίας και έχει δώσει στους περισσότερους ασθενείς με σπαστική δυσφωνία των προσαγωγών την ικανότητα να αναπτύξουν ικανοποιητική φωνητική λειτουργία. Τα αποτελέσματα υπήρξαν λιγότερο ικανοποιητικά στη σπαστική δυσφωνία των απαγωγών.

Rodriquez AA. Botulinum toxin for spasmodic dysphonia. Phys Med Rehabil Clin N Am 2003 Nov; 14(4):767-779.

Υαλουρονάνη με διασταύρωση πολυμερούς (Hylan B gel) (Cross-linked hyaluronan): Μη διαλυόμενο πολυμερές που συμπεριφέρεται σαν μαλακή πηκτή, η οποία είναι μη ανοσογονική, μη τοξική και μη φλεγμονώδης και έχει ήδη χρησιμοποιηθεί στην πλαστική χειρουργική για ενδοδερμικές εμφυτεύσεις. Αποτελεί χρήσιμο ενέσιμο υλικό για την υπερύψωση των φωνητικών χορδών στη θεραπεία της ανεπάρκειας των φωνητικών χορδών.

Hallen L, Johansson C, Laurent C. Cross-linked hyaluronan (Hylan B gel): a new injectable remedy for treatment of vocal fold insufficiency--an animal study. Acta Otolaryngol 1999 Jan; 119(1):107-111.

Hylan B gel: βλ. Υαλουρονάνη με διασταύρωση πολυμερούς (Hylan B gel).

Φωνητική αύλακα (Sulcus vocalis): Ο όρος φωνητική αύλακα χρησιμοποιείται ειδικά για την περιγραφή της αύλακας ή της επιμήκους εμβάθυνσης του βλεννογόνου κατά μήκος της επιφάνειας της φωνητικής χορδής. Στην περιοχή της αύλακας, ο βλεννογόνος είναι ουλοποιημένος προς τα κάτω προς τον υποκείμενο φωνητικό σύνδεσμο, προσδίδοντάς του εικόνα εισολκής.